

Det er ikke kønt!

Kvinder og mænd har forskellige akademiske karriereforløb. Over mange år er det dokumenteret, at andelen af kvinder ved danske universiteter falder for hvert trin op ad karrierestigen. Sådan er det stadig. Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR) kan nu vise, at der i disse år sker ændringer i den danske forskerstands karriermønstre. Men ændringerne viser ingen forbedrede karriereudsigter for forskerne; ikke for mænd og slet ikke for kvinder.

DFiR har fulgt forskere, der har fået en ph.d.-grad i tiden 1999 – 2009 og kan blandt andet vise, hvor lang tid det tager de unge forskere at komme gennem kvalificeringsstillinger til en 'fast' stilling som lektor. Udviklingen er påfaldende og viser, at en karriere ved de danske universiteter er blevet mindre attraktiv.

Alle er blevet langsommere...

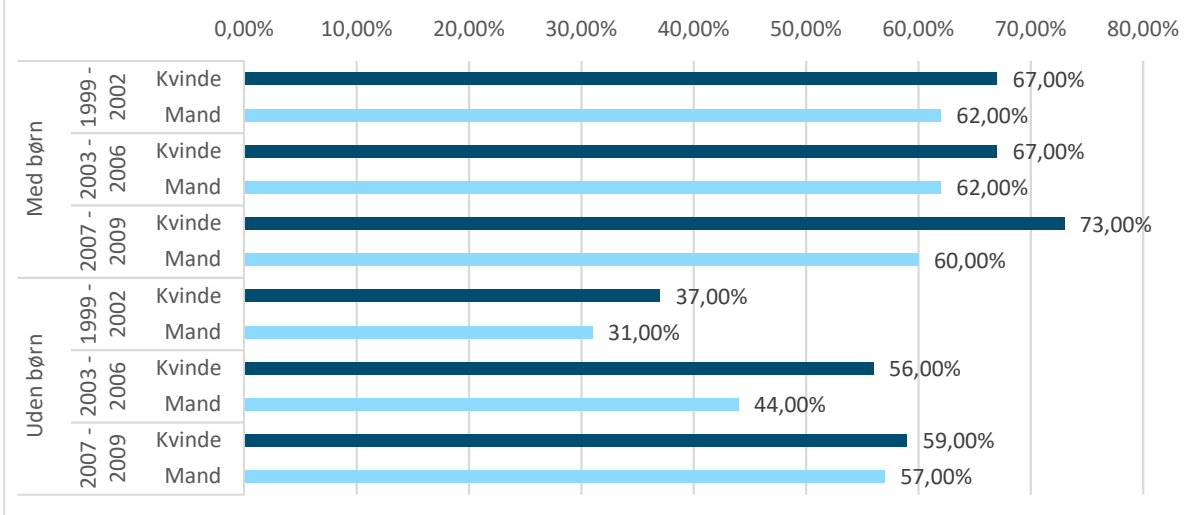
Blandt forskere, der fik en ph.d.-grad i årene 1999

– 2002, og som forblev på universiteterne, var det særligt mænd uden børn, der blev lektorer inden for seks år. Forskere med børn opnåede ikke i samme omfang at blive lektorer. At særligt mænd uden børn gjorde karriere hurtigere end andre grupper, var velkendt. Men karriereforløbene har ændret sig overraskende. Dem, der fik en ph.d.-grad i perioden 2001 til 2009, oplevede en markant opbremsning i muligheden for at blive lektor inden for seks år. For disse ph.d.-årgange kan man sige, at mænd uden børn, kvinder uden børn og mænd med børn er blevet stort set lige langsomme. Udviklingen rammer kvinder med børn hårdest. Se figur 1.

Mindre attraktive karriereveje

Hvad betyder disse ændringer for dansk forskning? Det optager, men også bekymrer DFiR. Vi skal have attraktive karriereveje for gode talenter; kvinder og mænd, med og uden børn. Men udsigterne til transparente og attraktive karriereveje er blevet ringere end tidligere. Samtidigt ser vi en

Figur 1: Andel universitetsforskere der ikke opnår lektorat 6 år efter ph.d.grad

Anmærkning: Tidsperioderne viser året for opnået ph.d.-grad. Data er rensset for forskere, der skifter sektor i perioden.

Kilde: DAMVAD Analytics, "Videnskabeligt personales karriereveje" 2018

ændring i mønsteret af dem, der forlader universitetssektoren. Det er i stigende grad kvinder med børn, der forlader universiteterne, men også mænd med børn forlader i større omfang universiteterne end tidligere. Se figur 2.

DFiR ser gerne, at ph.d.-uddannede fortsætter karrieren i erhvervslivet, ved andre offentlige institutioner eller opstarter egen virksomhed. Men der vil fortsat være behov for dygtige unge mennesker, der prioriterer en forskerkarriere ved universiteterne, og derfor er det bekymrende, at karrierespørgsmålene ved danske universiteter er mindre attraktive end tidligere. Særligt for kvinder med børn, går udviklingen i en helt gal retning. Udsigterne til en positiv udvikling, med en mindre forskel på fordelingen af kvinder og mænd i faste videnskabelige stillinger ved universiteterne, er ringe.

Kommer det til et opbrud i forskerstaben?

DFiR undersøger med sit projekt 'Karrierer i forskningen' hvordan karriereveje, perspektiver og muligheder i forskningen fungerer. DFiR har tidligere påpeget, at der i dag er relativt flere midlertidige, eksternt finansierede stillinger tidligt i karrieren. Det kan give uklare karrierespørgsmålene og konsekvensen er, som vi netop har set, at forskere i dag er længere tid om at blive lektorer og professorer. Det påvirker kvinder og mænd forskelligt. Samtidig

er der i dag relativt flere ældre forskere end tidligere. Det har DFiR beskrevet i DFiRbrief 11 'Forskere arbejder længere'. Forskere over 67 år har et relativt stort løntræk på universiteternes basismidler. Hvad betyder denne udvikling for sammenhængskraften i den danske forskerstab, at det tager længere tid at blive ansat som forsker, og at andelen at ældre forskere øges? Hvordan disse forandringer i forskerstaben ændrer dansk forskning på sigt, sætter DFiR i samarbejde med Akademikerne til debat på Folkemødet 2018 og ved rådets konference i København den 19. september 2018.

For yderligere information kontakt:

Formand for DFiR

Jens Oddershede
Telefon: +45 40 40 10 97
Mail: jod@sdu.dk

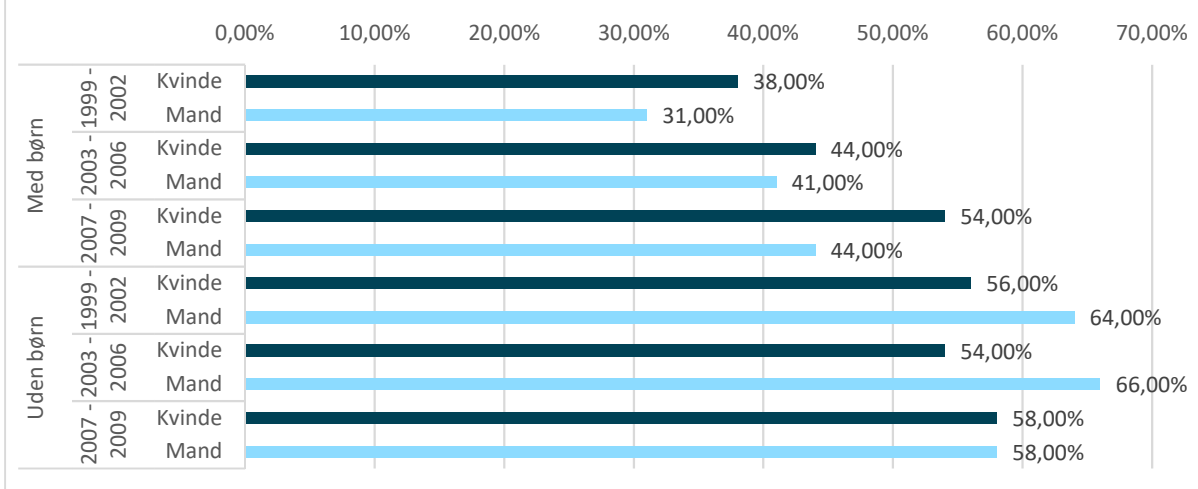
Medlem af DFiR

Katrine Krogh Andersen
Telefon: +45 45 25 10 04
Mail: rdean@adm.dtu.dk

Læs mere

- [Om DFiR's projekt 'Karrierer i forskningen'](#)
- Rapport 'Videnskabeligt personales karriereveje'
- [DFiRbrief 11 'Forskere arbejder længere'](#)

Figur 2: Andel forskere, der 6 år efter ph.d.-grad har forladt universiteterne

Anmærkning: Tidsperioden viser året for opnået ph.d.- grad.
Kilde: DAMVAD Analytics, "Videnskabeligt personales karriereveje" 2018